

tek meg és elkergették az ellenséges hajókat, a melyek zsákmányukat cserben hagyva, elmenekültek. Motorhajónk, a géppuskák és a zászló biztos helyre jutott.

A Times a német flotta közeli akciójáról.

Amsterdam, május 27. A Times tengerészeti szakértője írja: Számolni kell azzal a lehetőséggel, hogy a németek legközelebb támadóan lépnek föl a Balti-tartományban és ezt a szárazföldi támadásukat Rigánál a tenger felől is támogatják. A német flotta-akció azonban nagy akadályokba fog ütközni az Északi-tengeren. Ha a németek a rigai öbölben az orosz flotta sakkban tartására nagy erőket gyűjtenek össze, akkor természetes, hogy hajóegységeiket máshonnan kell elvonniok. Például a helgolandi öbölből. Azonkívül biztosítaniok kell a skageraki átjárót, valamint a Sund és Belt csatornáit. A németek ezeket az átjárókat ugyan aknákkal zárták el, azonban mégis hadihajókat is kell őriztetniök a meglepetések ellen. A német flotának tehát háromfelé kell megosztania erejét és ezért nem hisszük, hogy Rigánál nagyobb támadást intézhessen az orosz tengeri haderő ellen, mert ennél nagyobb flottát használ föl a Balti-tengeren, annál inkább meggyöngíti defenzív és offenzív akcióképességét az Északi-tengeren. Ily körülmények között tehát a szövetséges flották közös akciója igen kedvező kimeneteli lenne, ha a németek csakugyan megvalósítanák rigai tervüket. Churchill közlése szerint Németország 1914 novemberében huszonegy dreadnoughtot és csatahajót mobilizált, amelyekhez azóta még hetet csatolt. Ha Németország sikerrel akar akciót indítani a Balti-tengeren, akkor csatahajóinak legalább a felét oda kell irányítania.

Harc a tengeren.

Rotterdam, május 27. A Lloyd-ügynökség jelenti: Még meg nem erősített hírek szerint a *St. Correntin* nevű 216 tonnás francia gőzöst és a *Cagliari* nevű 2322 tonnás olasz gőzöst, az utóbbit torpedóval, elsüllyesztették. A *Theresia* olasz gőzöst egy buvárhajó megrongálta.

Lugano, május 27. A Stefani-ügynökség a következő olasz hajók elsüllyedését jelenti: A *Lavenzo* 3713 tonnás, épült 1910-ben, a *Washington* 2820 tonnás és a *Birmania* 2215 tonnás. Mind a három gőzös legénységét megmentették. A Stefani-ügynökség jelentése szerint a *Corminato* olasz gőzöst és a *Orellano*, *Roberto* és *Ginesta* olasz vitorláshajókat elsüllyesztették. A legénységet megmentették.

Bern, május 27. A Temps jelenti Madridból, hogy a *Hermenias* személyzetét Barcelónában partraszállították. A hajót magát egy buvárhajó Baltimore felé való útjában elsüllyesztette.

Román lap a Salandra-kormány bukásáról.

Bukarest, május 27. A *Libertatea* felülnő helyen azt a hírt közli, hogy a Salandra-kormány bukása a folytonos súlyos vereségek miatt küszöbön áll. A király sürgősen a főhadiszállásra rendelte Tittoni párisi olasz nagykövetet, mert az új kormányban neki szánta a külügyminiszteri tárcát.

Kezdeményezzen a kamara iparfejlesztési mozgalmat.

— Kecskeméti Antal beadványa a szegedi kereskedelmi és iparkamarához. —

(Saját tudósítónktól.) Kecskeméti Antal, szegedi gyáros a helyi ipar fejlesztését célzó beadvánnyal fordult a héten a kereskedelmi és iparkamarához. A beadvány, amely a kamara működésének megreformálását is sürgeti, azzal kezdődik, hogy a háboru kitörése óta semmisen történt az ipar, különösen pedig az ipar fejlesztése érdekében, semmit sem hallani arról, hogy miként tudnak majd gondoskodni a munkásokról és azok továbbképzéséről. A helyes út — mondja a beadvány — az iparfejlesztés útja, abban a munkában, amely iparállammá fejleszti az országot, az iparkamarának kell vezető szerepet vállalni. Ez után a bevezetés után a beadvány így folytatódik:

— Szerintem a kereskedelmi és iparkamarának főfeladata, egyedüli célja lenne, hogy a kereskedelmet és ipart irányítsák, fejlesztését előmozdítsák, hogy ezen a téren uttörőként szerepeljenek. Itt sajnálatomra ki kell jelentenem, hogy a kereskedelmi és iparkamarák ezen a téren eddig hivatásuknak egyáltalán nem feleltek meg és amikor itt ismételve kijelentem, hogy távol áll tőlem bárkit is személyében megbántani, hivatását és munkásságát kritika tárgyává tenni, de fenti állításomat fenn kell tartanom a mi kamaránkról is.

Hiszen nem is a személyekben, hanem inkább a rendszerben, vagy rendszertelenségben van a hiba és különösen abban a menthetetlen rossz magyar szokásunkban, hogy mindenben, de mindenben felülről várjuk az irányítást — helytelenül fejeztem ki magam — nem is várjuk az irányítást, de csupa szokásból vagy ildomosságából meghajlunk a felsőbb kívánalmak és akarat előtt és kénytelen-kelletlen magunkévá tesszük az ipari téren kapacitássá avasztott előkelőségek irányítását, amelyet mint megmásíthatatlant tekintünk és fogadunk el.

Az országban tudtommal 17 kereskedelmi és iparkamara működik. A kamaráknak mint teljesen független testületeknek pártpolitikától menten, személyek és személyes érdekek kizárásával és mellőzésével csak egy helyesen kitűzött céljuk és irányuk lehet s kell hogy legyen: a gazdasági és iparpolitika, az ipar pártolása és az ipar fejlesztése, az ipar fejlesztésének helyes irányítása és ebben az irányban az összes kamaráknak teljesen egyöntetűen kell eljárni, de viszont egymástól teljesen függetlenül. Szerintem ugyanis a kamarák csakis az esetben állanak hivatásuk magaslatán és az esetben nem végeznek meddő munkát, ha elsősorban azonosítani tudják magukat az iparosok érdekeivel és kamarai működésükkel beleilleszkednek és alkalmazkodni tudnak a kerületükben levő iparosok szokásaihoz, fel tudják fedezni ipari hajlamaikat. És az a munka, a midőn és amelynek a kamarai kerületek már egyöntetűen és egyenlő rendszerrel nem járhatnak el, és amikor a legnagyobb és legnehezebb, a legideálisabb és leghazafiasabb feladat megoldására vannak hivatva, mert ugyebár, természetesen és ezzel nem mondok új dolgot, hogy azok az intézkedések és azok az eszközök, amelyek pl. a besztekerbányai, brassói, marosvásárhelyi, vagy mondjuk soproni iparkamarai kerületekben esetleg fényesen beváltak, vagy beválnának és előidéznek az ipar fejlesztését, a temesvári vagy pláne a szegedi kamarák területén teljesen esődöt mondanának, mert ezekben a kamarai kerületekben az emberek általában más szellemben nevelkedtek és az iparra való hajlamuk és gondolkodásuk is más.

Azért tehát a kamarák működésének nem szabad kimerülni ugyszólván abban a ténykedésben, hogy tudomásul veszik akár egészében, akár módosítással a kereskedelmi minisz-

ter leiratait, amelyre megteszik esetleges javaslatokat és észrevételeiket; megteszik javaslatokat a hetivásár, a vásár, a végeladás és hasonló kérelmek engedélyezése tárgyában, elintézik az ösztöndíj és egyéb segélykérvényeket, véleményt nyilvánítanak a szakkérdésekben, érdemlegesen elintézik az esetleges szubvenció és állami segédgépek iránti kérvényeket, a javaslat tétele előtt helyszíni szemléket tartanak és kutatásokat eszközölnek, mert tudjuk jól, hogy az állami szubvenciók, segédgépek kiosztásához és az állami segélyeknek a megszerzéséhez a kamarák ajánlatán kívül nem annyira a kiváló ipari érdem, hanem inkább, vagyis csakis a protekció megszerzése volt szükséges.

Jól tudom és tudjuk mindannyian, ha kamaránkhoz akár a kamarai tagok részéről, akár a társ kamaráktól, vagy iparosoktól és kereskedőktől leirat, átirat, vagy javaslat érkezett, az a legszigorubb, leggondosabb bírálat és megvitatás tárgyát képezte és az érdemleges dolgok és ügyek fel is küldtetek illetékes helyre, az ügyet érintő javaslattal vagy bírálattal, de ez az aktuszerű elintézés az iparnál, az iparfejlesztésnél tovább fenn nem állhat, az ipari ügyeket radikálisan érdemlegesen és lehetőleg gyorsan kell lebonyolítani, mert a késedelmes elintézés csak hátrányára válhat és rendszerint váik is minden jó ügynek.

Hogy mindezen főnokságokon segítve legyen ahogy a kamaráknak általában megfelelő ügymenetet biztosíthatunk. Szükségnek tartom, hogy a kerületi kamarák mint teljesen független testületek minlen felsőbb befolyástól mentesíttessenek és azok élére teljesen független, kipróbált, szakavatott egyének, — mondhatnám talán ipari és kereskedelmi szaktekintélyek kerüljenek, mint vezető titkárok, a kik a melléjük rendelt megfelelő számú és képzettségű, ugyancsak kipróbált tisztviselőkkel intézzék és végezzék a kamara ügyét.

Sem a titkár, sem pedig a kamarai tisztviselők más hivatalt, legyen az akár fizetéses, akár tiszteletbeli, nem vállalhatnak sem ipar-telepeknél, sem más hasonló intézményeknél, vagy vállalatoknál, mert ezzel önzetlen függetlenségük esetleges csorbát szenvedhetne.

A kamarai bel- és kültagokat, valamint a levelező tagokat a kamarai kerületek ismert, kipróbált iparosokból és kereskedőiből kell választani, akik hivatásuk magaslatán állanak. A választásoknál az illető kereskedőnek, vagy iparosnak nem anyagi viszonyai, vagy kereskedésének és ipartelepének kiterjedt volta, vagy személyes összeköttetése, hanem szakavatottság, kereskedői és ipari rátermettsége, önzetlen becsületessége szolgáljon érdemül arra, hogy a kereskedelmi és iparkamara tagja lehet, vagy azzá választják.

Az ipari és kereskedelmi kamarák működését már fentebb vázoltam, de hogy eredményes működést fejthessen ki a kamara, feltétlenül szükséges, hogy a kerületében levő ugyszólván összes iparosok névjegyzékét szerezzék be, sőt feltétlenül szükséges lenne, hogy az iparosokat mondhatnám törzskönyvezve tartaná nyilván. Kutatást kellene végezni, hogy a kerületbeli iparosok közül kik végeznek produktív munkát, kik fejlesztik akár kis, akár nagy mérvben, de érdemlegesen és eredményesen iparukat, ezeket az iparosokat a kamarának, illetve a kamarai titkárnak, vagy az erre hivatott tisztviselőknél kellene felkeresni, vele érintkezésbe lépni és animálni iparának fejlesztésére, erkölcsileg, sőt ha szükséges, anyagiak megszerzésével is támogatni; ha szükséges, az illetőt felvilágosítani és utasítani, kezére járni, hogy adja be kérvényét az állami szubvenció vagy segédgépek iránt illetékes helyen, a legnagyobb erőlyel támogatni és elkövetni mindent, hogy az ügy érdemlegesen, minden külső protekció kizárásával, csupán a kamara ajánlatára sürgősen elintéztessék és ezért szükséges, hogy a ka-